

СХВАЛЕНО

Вченою радою КНЗ КОР
«Київський обласний інститут
післядипломної освіти
педагогічних кадрів»
(протокол від 09 березня 2026 р. №3)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Ректор КНЗ КОР «Київський
обласний інститут післядипломної
освіти педагогічних кадрів»

Віра РОГОВА

Наказ від «09» березня 2026 р. №65

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
«ПРАКТИЧНИЙ ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ МІКРОНАВЧАННЯ
ТА МІКРОКУРСІВ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ»
для педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти,
керівників гуртків**

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Освітня програма підвищення кваліфікації з проблеми «Практичний досвід використання мікронавчання та мікрокурсів в освітньому процесі» розроблена на основі Типової програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказами Міністерства освіти і науки України, та відповідно до професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти».

Програма враховує положення Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, а також інших нормативно-правових актів, що регламентують професійну діяльність педагогічних працівників у сучасних умовах трансформації освітньої системи.

Освітня програма розроблена з урахуванням актуальних викликів сучасної освіти: упровадження Концепції Нової української школи, цифровізації освітнього процесу, необхідності безперервного професійного розвитку педагогів, а також потреби в оперативному оновленні професійних компетентностей в умовах динамічних змін освітнього середовища. Особливу увагу в програмі приділено використанню мікронавчання та мікрокурсів як ефективних інструментів персоналізованого, гнучкого та практикоорієнтованого підвищення кваліфікації педагогів.

Зміст програми спрямований на формування та розвиток цифрової, методичної та інноваційної компетентностей педагогічних працівників, удосконалення їхньої здатності до самоосвіти протягом життя (lifelong learning), швидкої адаптації до освітніх змін, а також на впровадження сучасних форматів навчання у шкільну методичну роботу. Програма передбачає опанування практичних підходів до створення та використання мікрокурсів, міні-модулів, чек-листів, інструкцій, інтерактивних симуляцій і міні-тренажерів.

Освітня програма адресована педагогічним працівникам закладів загальної середньої освіти, керівникам гуртків і спрямована на впровадження ефективних моделей мікронавчання в освітній процес та формування професійних спільнот учіння як складової сучасної освітньої стратегії закладу освіти.

Мета освітньої програми:

- Освітня програма передбачає підвищення професійної компетентності педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти та керівників гуртків шляхом опанування теоретичних засад і практичного досвіду використання мікронавчання та мікрокурсів як ефективних інструментів сучасного освітнього процесу.
- Програма спрямована на розвиток умінь педагогів проєктувати, створювати та впроваджувати мікрокурси і міні-модулі, структурувати навчальний матеріал за принципом «одна компетентність – один результат», застосовувати цифрові, інтерактивні, практико-орієнтовані та андрагогічні підходи до навчання дорослих, а також використовувати мікронавчання у методичній, навчальній та виховній діяльності.
- Реалізація програми сприятиме формуванню в педагогів цифрової, методичної та інноваційної компетентностей, розвитку готовності до безперервного професійного зростання (lifelong learning), підвищенню відкритості до освітніх інновацій, швидкій адаптації до змін освітнього середовища та створенню умов для впровадження гнучких форматів навчання, що не порушують робочий графік педагогічних працівників.

Програма спрямована на:

- Формування професійних компетентностей педагогічних працівників щодо проєктування, створення та впровадження мікрокурсів і мікронавчання в освітньому процесі як інструментів гнучкого та персоналізованого навчання.
- Розвиток навичок структурованого подання навчального матеріалу за принципом «одна мета – одна компетентність – один результат», з орієнтацією на короткі формати навчання (15–20 хв) та швидке практичне застосування здобутих знань.

- Удосконалення цифрової та методичної грамотності педагогів шляхом опанування сучасних цифрових інструментів для створення міні-модулів, чек-листів, інструкцій, інтерактивних симуляцій та міні-тренажерів.
- Впровадження андрагогічних та практико-орієнтованих підходів до навчання дорослих, що враховують потреби педагогів у гнучкому, самостійному та результативному підвищенні кваліфікації.
- Розвиток інноваційного мислення та відкритості до освітніх змін, формування готовності педагогів до впровадження сучасних освітніх трендів, зокрема мікронавчання, у навчальну, методичну та виховну діяльність закладу освіти.
- Створення умов для професійної взаємодії та формування спільнот учіння педагогів (Teacher Learning Communities) з метою обміну досвідом, поширення кращих практик та напрацювання власної бази мікрокурсів у закладі освіти.
- Підвищення якості освітнього процесу через системне використання мікрокурсів як інструменту швидкого оновлення знань, удосконалення професійної майстерності педагогів та оптимізації їхнього робочого часу.

Основні завдання програми:

- Ознайомлення педагогічних працівників із теоретичними засадами мікронавчання та мікрокурсів як сучасного освітнього тренду і ефективного інструменту підвищення кваліфікації в умовах безперервної освіти.
- Формування вмінь проектувати навчальний контент у форматі мікрокурсів і міні-модулів відповідно до визначених результатів навчання, професійних стандартів та освітніх потреб педагогів.
- Розвиток навичок структуризації навчального матеріалу за принципом «одна компетентність – один мікрокурс», із чітким визначенням мети, змісту, практичного завдання та очікуваного результату.
- Удосконалення цифрової компетентності педагогів шляхом опанування інструментів і сервісів для створення навчальних матеріалів мікроформату (відео, презентацій, чек-листів, інструкцій, інтерактивних вправ, міні-тренажерів).
- Формування вмінь застосовувати практико-орієнтовані та андрагогічні підходи у навчанні дорослих, зокрема через поєднання коротких теоретичних блоків із негайним практичним застосуванням отриманих знань.
- Підготовка педагогів до впровадження мікронавчання у навчальну, методичну та виховну діяльність закладу освіти, а також до використання мікрокурсів під час проведення методичних заходів, тренінгів і майстеркласів.
- Стимулювання професійного саморозвитку педагогів, розвитку рефлексії, готовності до освітніх інновацій та безперервного професійного навчання впродовж життя.

Загальні очікувані результати охоплюють:

Знання й розуміння:

- сутність мікронавчання та мікрокурсів як сучасного освітнього підходу до підвищення кваліфікації педагогічних працівників;
- принципи проектування мікрокурсів і міні-модулів відповідно до визначених результатів навчання та професійних компетентностей;
- особливості навчання дорослих (андрагогічні підходи) та їх застосування у форматах короткого навчання;
- можливості використання цифрових інструментів і онлайн-сервісів для створення навчального контенту мікроформату;
- принципи академічної доброчесності, авторського права та відповідального використання цифрових ресурсів у процесі створення мікрокурсів.

Уміння:

- проектувати та структурувати навчальний матеріал у форматі мікрокурсів і міні-модулів за принципом «одна компетентність – один результат»;

- розробляти короткі навчальні матеріали (відео, презентації, чек-листи, інструкції, інтерактивні вправи, міні-тренажери);
- використовувати цифрові платформи, онлайн-ресурси та інструменти для організації мікронавчання в освітньому процесі;
- інтегрувати мікронавчання у навчальну, методичну та виховну діяльність закладу освіти;
- оцінювати ефективність мікрокурсів та коригувати їх зміст відповідно до освітніх потреб учасників навчання.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- усвідомлення цінності безперервного професійного розвитку та самоосвіти протягом життя (lifelong learning);
- відкритість до освітніх інновацій, гнучких форматів навчання та цифрової трансформації освіти;
- відповідальне ставлення до якості навчального контенту, академічної доброчесності та авторського права;
- готовність до професійної взаємодії, обміну досвідом і участі у спільнотах учіння педагогів.

<p>Укладачі програми</p>	<p><i>Тіщенко А.В.</i>, завідувачка відділу загальної середньої освіти, викладачка кафедри суспільно-гуманітарної освіти Комунального навчального закладу Київської обласної ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів»;</p> <p><i>Руденко Т.С.</i>, методист відділу загальної середньої освіти Комунального навчального закладу Київської обласної ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів»;</p> <p><i>Трандафілова Н.А.</i>, сертифікований учитель історії та правознавства Бориспільського ліцею «Перспектива» імені Володимира Мономаха Бориспільської міської ради Київської області</p>
<p>Найменування програми</p>	<p>Освітня програма підвищення кваліфікації «Практичний досвід використання мікронавчання та мікрокурсів в освітньому процесі» для педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти, керівників гуртків</p>
<p>Мета програми</p>	<p>Освітня програма передбачає підвищення професійної компетентності педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти та керівників гуртків шляхом опанування теоретичних засад і практичного досвіду використання мікронавчання та мікрокурсів як ефективних інструментів сучасного освітнього процесу.</p> <p>Програма спрямована на розвиток умінь педагогів проєктувати, створювати та впроваджувати мікрокурси і міні-модулі, структурувати навчальний матеріал за принципом «одна компетентність – один результат», застосовувати цифрові, інтерактивні, практико-орієнтовані та андрагогічні підходи до навчання дорослих, а також використовувати мікронавчання у методичній, навчальній та виховній діяльності.</p> <p>Реалізація програми сприятиме формуванню в педагогів цифрової, методичної та інноваційної компетентностей, розвитку готовності до безперервного професійного зростання (lifelong learning), підвищенню відкритості до освітніх інновацій, швидкій адаптації до змін освітнього середовища та створенню умов для впровадження</p>

	гнучких форматів навчання, що не порушують робочий графік педагогічних працівників		
Напрямок програми	<p>Програма передбачає розвиток професійної компетентності педагогічних працівників у сфері проєктування та впровадження мікронавчання і мікрокурсів як інноваційного формату організації навчальної, методичної та виховної діяльності в закладах загальної середньої освіти.</p> <p>Вона спрямована на формування здатності педагогів структурувати навчальний контент у форматі коротких навчальних модулів, використовувати цифрові інструменти, онлайн-ресурси та інтерактивні платформи для створення мікрокурсів, міні-модулів, чек-листів, інструкцій, інтерактивних вправ і міні-тренажерів.</p> <p>Програма орієнтована на впровадження андрагогічних, практико-орієнтованих та цифрових підходів до навчання дорослих, розвиток навичок гнучкого навчання, самоосвіти та професійної взаємодії педагогів, а також на створення та розвиток професійних спільнот учіння (Teacher Learning Communities) у закладі освіти відповідно до вимог Нової української школи та сучасних освітніх трендів.</p>		
Цільова аудиторія за спеціальністю або за посадою педагогічного працівника	Педагогічні працівники закладів загальної середньої освіти: учителі (викладачі) предметів, керівники гуртків.		
Зміст програми	<i>№ з/п</i>	<i>Тема заняття</i>	<i>год.</i>
	Модуль I.		
	1.1.	Мікронавчання та мікрокурси як сучасний освітній тренд: поняття, принципи, види мікрокурсів, переваги для професійного розвитку педагогів в умовах НУШ, цифровізації та безперервної освіти	2
	1.2.	Андрагогічні основи мікронавчання: особливості навчання дорослих, принципи дозованого навчального контенту, мотивація та практична спрямованість мікрокурсів	2
	1.3.	Проєктування мікрокурсів і міні-модулів: структура мікрокурсу, формулювання результатів навчання, принцип «1 компетентність – 1 мікрокурс», планування навчального часу (15–20 хв)	2
	Модуль II.		
	2.1.	Цифрові інструменти для створення мікрокурсів: використання онлайн-платформ, сервісів для створення відео, презентацій, чек-листів, інструкцій, інтерактивних вправ та міні-тренажерів	2
	2.2.	Практико-орієнтовані формати мікронавчання: інтерактивні симуляції, міні-тренажери, кейси, завдання для швидкого застосування знань у педагогічній діяльності	2
	2.3.	Права людини в освітньому просторі	2
Обсяг програми	0,5 кредит ЄКТС / 15 год (12 годин – аудиторні, 3 години – самостійна робота)		

<p>Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться</p>	<p>A1. Мовно-комунікативна компетентність (A1.1, A1.2, A1.3, A1.4); A2 Предметно-методична компетентність (A2.1, A2.2, A.2.3, A2.4, A2.5, A2.6, A2.7); A3 Інформаційно-цифрова компетентність (A3.1, A3.2, A3.3); B1 Психологічна компетентність (B1.1, B1.2, B1.3, B1.4); B2 Емоційно-етична компетентність (B2.1, B2.2, B2.3); B3 Компетентність педагогічного партнерства (B3.1, B3.2, B3.3); V1 Інклюзивна компетентність (V1.1, V1.2, V1.3); V2 Здоров'язбережувальна компетентність (V2.1, V2.2, V2.3, V2.4, V2.5); V3 Проєктувальна компетентність (V3.1); Г1 Прогностична компетентність (Г1.1, Г1.2); Г2 Організаційна компетентність (Г2.1, Г2.2); Г3 Оцінювально-аналітична компетентність (Г3.1, Г3.2, Г3.3); Д1 Інноваційна компетентність (Д1.1, Д1.2, Д1.3); Д2 Здатність до навчання впродовж життя (Д2.1, Д2.2); Д3 Рефлексивна компетентність (Д3.1).</p>
<p>Форма підвищення кваліфікації</p>	<p>Очна, дистанційна, очно-заочна, пролонгована</p>
<p>Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації</p>	<p>Свідоцтво про підвищення кваліфікації</p>
<p>Забезпечення розміщення освітньої програми на сайті</p>	<p>сайт: https://www.kristti.com.ua/</p>

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Модуль I.

1.1. Мікронавчання та мікрокурси як сучасний освітній тренд

- Поняття, принципи та види мікрокурсів як інноваційного інструменту освіти.
- Використання мікронавчання для розвитку професійної компетентності педагогів у умовах НУШ, цифровізації та безперервної освіти.
- Переваги коротких навчальних модулів для швидкого опанування практичних навичок та оновлення знань.

1.2. Андрагогічні основи мікронавчання

- Особливості навчання дорослих: мотивація, дозоване подання матеріалу, практична спрямованість.
- Розвиток умінь планувати навчальні сесії тривалістю 15–20 хвилин для ефективного засвоєння знань.
- Використання принципів андрагогіки для підвищення результативності самостійного та колективного навчання.

1.3. Проєктування мікрокурсів і міні-модулів

- Структура мікрокурсу та формулювання результатів навчання за принципом «1 компетентність – 1 мікрокурс».
- Планування навчального часу та підготовка матеріалів для інтерактивного навчання.
- Організація практичних завдань для швидкого застосування нових знань.

Модуль II.

2.1. Цифрові інструменти для створення мікрокурсів

- Використання онлайн-платформ, сервісів для створення відео, презентацій, чек-листів, інструкцій та інтерактивних вправ.
- Створення міні-тренажерів та інтерактивних симуляцій для навчальної та гурткової діяльності.
- Застосування цифрових ресурсів для розвитку самостійності та креативності педагогів.

2.2. Практико-орієнтовані формати мікронавчання

- Використання кейсів, інтерактивних симуляцій та міні-тренажерів для закріплення знань на практиці.
- Розробка коротких навчальних модулів для негайного застосування у шкільній та гуртковій діяльності.
- Формування компетентностей педагогів через практичне виконання завдань та рефлексію.

2.3. Права людини в освітньому просторі

- Розуміння прав людини та дитини
- Освітній простір як захист прав дитини

Питання для самостійного опрацювання

1. Як використання мікрокурсів та міні-модулів сприяє швидкому опануванню нових педагогічних навичок та компетентностей?
2. Які принципи андрагогіки слід застосовувати для ефективного навчання дорослих у форматі мікронавчання?
3. Як правильно структурувати мікрокурс за принципом «1 компетентність – 1 мікрокурс», щоб досягти максимального практичного результату?
4. Які цифрові інструменти та онлайн-платформи найефективніше використовувати для створення інтерактивних міні-модулів, тренажерів та симуляцій?
5. Яким чином практико-орієнтовані формати мікронавчання (кейси, інтерактивні вправи, міні-тренажери) допомагають педагогам відпрацьовувати нові методики та інструменти?
6. Які принципи академічної доброчесності потрібно дотримуватися при створенні мікрокурсів: авторське право, використання цифрових ресурсів, етичне застосування ШІ?
7. Як інтегрувати мікронавчання у навчальну, методичну, виховну та гурткову діяльність для розвитку професійних компетентностей педагогів?
8. Які методи та інструменти сприяють розвитку професійних спільнот учіння (Teacher Learning Communities) у закладі освіти?
9. Як педагог може оцінювати ефективність мікрокурсів та визначати напрямки їх вдосконалення для покращення результатів учнів та учителів?
10. Яким чином рефлексія та обговорення практичного досвіду впливають на вдосконалення методик мікронавчання та підвищення професійної майстерності педагогів?

Рекомендовані джерела

1. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145 VIII. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
2. Закон України «Про повну загальну середню освіту» від 16.01.2020 № 463 IX. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20>
3. Головатенко, А.І. (2024). Інтеграція STEM-підходу в гуманітарні дисципліни: методичні рекомендації. Київ. https://repository.kpu.edu.ua/.../STEM_Golos.pdf
4. Тараненко, О. (ред.). (2022). *Інфомедійна грамотність онлайн: посібник для тренера*. https://filter.mkip.gov.ua/wp-content/uploads/2022/04/12d-e_online_curriculum_6s_8-1.pdf
5. Ковальчук, В.О. (2023). *Педагогіка партнерства: принципи та впровадження в освітній процес*. Київ: Академія.

6. Освітні курси «Штучний інтелект в освіті» (2024). Інститут модернізації змісту освіти. <https://imzo.gov.ua/pidvyschennya-kvalifikatsiyi/kurs-shtuchnyy-intelekt-v-osviti/>
7. Виговська, Н., Виртосу, І., Дуцик, Д. та ін. (2022). *Новинна грамотність: онлайн-курс*. <https://video.detector.media/special-projects/novynna-gramotnist-i22>
8. OECD. (2021). *Supporting Teachers to Foster Creativity and Critical Thinking Skills*. <https://www.oecd.org/education/supporting-teachers-to-foster-creativity-and-critical-thinking.htm>
9. Авраменко, А.П. (2019). Онлайн-марафон як модель розвитку професійної компетентності педагога в парадигмі мікронавчання. *Педагогічні науки*, (4), 75-82. <https://cutt.ly/5bmENMu>
10. Бугайчук, К.Л. (2017). Мікронавчання: поняття, особливості, переваги. In *Дистанційне навчання – старт із сьогодні в майбутнє* (с. 26). Харків: ХНУ ім. В.Н. Каразіна. <https://cutt.ly/UbmY15U>
11. Величко, В.Є., & Федоренко, О.Г. (2020). Організація навчальної діяльності за технологією мікронавчання під час пандемії COVID-19. *Технології електронного навчання*, 4, 67-75. <https://doi.org/10.31865/2709-840002020222557>
12. Освітірія. (2021). Мікронавчання як новий освітній тренд мотивує вчитися сучасних дітей. <https://osvitoria.media/experience/mikronavchannya-yak-novyj-osvitnij-trend-motyvuye-vchytysya-suchasnyh-ditej/>
13. Scispace. (2021). Мікронавчання і КІТ-технології педагогів в умовах. <https://scispace.com/pdf/mikronavchannia-ik-tekhnologii-pedagogiv-v-umovakh-598rv8iv3l.pdf>
14. Academyocean. (n.d.). Переваги мікронавчання. <https://academyocean.com/ua/blog/post/perevagi-mikronavchannya>